

Mødet den 23. Novbr. 1939.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Kai Blicher.

1. (J. Nr. 753—1939). Indstilling fra Lønudvalget om Oprettelse af en ny **Overenskomst med kommunale Arbejdsmænds Fagforening** i Aarhus.

Følgende Forslag forelaa:

Overenskomst:

mellem Aarhus Byraads Lønudvalg og Kommunale Arbejdsmænds Fagforening i Aarhus vedrørende de ved Aarhus Kommune og Aarhus Havn beskæftigede Arbejdsmænd.

§ 1.

a. Retorthusarbejdere, hvortil henregnes Retorthusets faste Vagtmandskab og Kultrillere, samt Tjærecentrifuge- og Maskinpasseren i Gasværkets Maskinstue, lønnes med 160 Øre pr. Time.

Kaldes en Pladsarbejder til Arbejde i Retorthuset, betales der ham efter den for Retorthusarbejdere gældende Takst.

b. Arbejdsmænd, der beskæftiges ved Driften af Forbrændingsanstalten (Rengøringsmænd paa Pladsen og i Folkestuerne undtaget) samt en Hjælper for Gasværkets Murer, lønnes med 150 Øre pr. Time.

c. Timelønnede Arbejdsmænd, som inden 1. April 1934 var optaget under Pensions-Regulativet, samt Arbejdsmænd, som i Henhold til § 2, Stk. 3, sidste Punktum i Pensionsreglementet af 1921 den 1. April 1921 var berettiget til Optagelse under dette, lønnes med 150 Øre pr. Time.

d. Alle andre timelønnede Arbejdsmænd end de foran nævnte lønnes med 142 Øre pr. Time.

e. Til timelønnede Retorthusarbejdere og Arbejdsmænd, der arbejder i kontinuerlig Drift, 2 eller 3 Holds Skifte, betales

for Arbejde mellem Kl. 18 og Kl. 6 Timeløn plus 25 %,

for planmæssigt Søn- og Helligdagsarbejde (d. v. s. for Arbejdstimer paa disse Dage, der indgaar i den 48 Timers (6×8 Timer) gennemsnitlige Arbejdsuge) Timeløn plus 50 %.

Ved Gadearbejder i 2 eller 3 Holds Skifte, der for den enkelte Arbejder varer udover 6 Arbejdsdage, betales dog normal Timeløn plus 17 % for alle Timer.

Til maanedslønnede Arbejdsmænd, der arbejder i kontinuerlig Drift, 2 eller 3 Holds Skifte, betales

for Arbejde mellem Kl. 18 og Kl. 6 et Tillæg paa 31 Øre pr. Time.

for planmæssigt Arbejde paa Søn- og Helligdage et Tillæg paa 62 Øre pr. Time.

f. Timelønnede Arbejderes Overarbejde paa Hverdage betales saaledes:

For de første 2 Timer efter den normale Arbejdstids Ophør betales for hver Time, der arbejdes, Timeløn plus 30 % Tillæg, for den følgende Time Timeløn plus 50 % Tillæg, for Tiden derefter til den normale Arbejdstids Begyndelse

betales for hver Time, der arbejdes, Timeløn plus 100 % Tillæg.

For Arbejde paa Søn- og Helligdage, der ikke er planmæssigt, betales til timelønnede Arbejdere for Tiden fra den normale Arbejdstids Begyndelse til Kl. 12 Middag for hver Time, der arbejdes, Timeløn plus 50 %, for Tiden fra Kl. 12 Middag til den normale Arbejdstids Begyndelse betales for hver Time, der arbejdes, Timeløn plus 100 % Tillæg. For ekstra Søn- og Helligdagstjeneste ved Fremvisning af Værkerne er Overarbejdstillægget dog altid 100 % af Timelønnen.

For ydet Overarbejde udbetales kun Overarbejdstillægget, medens Timelønnen indestaar til Dækning af Afspadseringstiden, jfr. § 5.

g. Maanedslønnede Arbejderes Overarbejde (herunder ikke-planmæssigt Arbejde paa Søn- og Helligdage) betales som følger:

For Overarbejde, som erstattes med Fritid, jfr. § 5, betales et Vederlag paa 50 % af Timelønnen pr. Time. For ekstra Søn- og Helligdagstjeneste ved Fremvisning af Værkerne er Vederlaget dog 100 % af Timelønnen.

For Overarbejde, som ikke erstattes med Fritid, betales der Timeløn plus 50 % pr. Time.

Fornævnte Timelønninger fremkommer ved at dividere den paagældendes Grundløn og Alderstillæg med 2400 aarlige Timer.

h. Afløsning af Belysningsvæsenets Portvagt betales med den for den paagældende Arbejdsmand gældende Timeløn uden Tillæg for Natvagter. For Vagter paa Søn- og Helligdage betales Timeløn plus 50 % Tillæg.

i. Arbejdsmænd lønnes, naar de beskæftiges som Kranførere, med 150 Øre pr. Time.

k. Lygtepassere ved Gasværket eller Arbejdsmænd, der afløser saadanne, lønnes med Kr. 74,00 pr. Uge, og der ydes inden Ekstrabetaling for eventuelt Eftersyn af Lygteautomaterne om Aftenen.

l. Bivognskonduktørerne ved Sporvejene lønnes som følger:

For Arbejde paa Hverdage: 148 Øre pr. Time,
for Arbejde paa Søn- og Helligdage: 183 Øre
pr. Time.

m. For Nattevagten ved Vandværket gælder følgende:

Vagten er fra Kl. 17 til Kl. 7. Dette Tidsrum beregnes som 8 Timer, for hvilke der betales 75 Øre pr. Time i Overarbejdspenge, hvorhos der den næste Dag gives 8 Timers Frihed med almindelig Timeløn. Samme Ordning er gældende for Helligdagsvagten.

n. Vikarer for Skolebetjentene lønnes med 12 Kr. pr. Dag. For Tjeneste i en Uge (7 Dage) og derover er Lønnen dog 66 Kr. pr. Uge.

§ 2.

Stk. 1. Til de i § 1 nævnte Time- og Ugelønninger betales et Dyrtidstillæg paa 5 Øre pr. Time, svarende til Pristallet 190.

Stk. 2. Dyrtidstillægget reguleres fremtidig op eller ned efter de i Entreprenørforeningens Hovedoverenskomst for Provinsen i November 1939 vedtagne Regler, idet dog Brøkdele af Ører, der er mindre end $\frac{1}{2}$, bortkastes ved Beregningen, medens større Brøkdele forhøjes til hel Øre.

Stk. 3. Det i Stk. 1 nævnte Dyrtidstillæg betales fra 15. November 1939, og de i Stk. 2 nævnte Reguleringer foretages fra hvert Aars 15. Februar, 15. Maj, 15. August og 15. November.

Stk. 4. Dyrtidstillægget til ugelønnede udgør til enhver Tid ugentlig det pr. Time for time-lønnede gældende multipliceret med 48.

Stk. 5. Dyrtidstillægget medtages ikke ved Udregningen af Tillægsbetalinger af nogen Art.

§ 3.

For Arbejde ved Kokssiloens Udleveringsanlæg betales et Tillæg paa 10 Øre pr. Time.

Til Arbejds mænd ved Stadsgartneriet betales i Beklædningsgodtgørelse 10 Øre pr. Time ved Kørsel med Motorslaamaskiner og Motorjordfræsere.

For følgende Arbejder betales et Tillæg paa 10 Øre pr. Time:

Alt Kularbejde, naar dette ikke udføres som Akkordarbejde,

Rensning af Tjæreledning og Hovedledning,

Udskyldning af Ventilbrønde,

Pasning af Knuseren i Kokssiloen,

alt Beddingsarbejde samt Rensning og Maling af Muddermaskiner,

Rensning af Grøfter og Damme,

Knusning og Udlægning af Klorcalcium samt Spredning af Kunstgødning,

Sprøjtning af Træer og Buske med Kemikalier, Maskinknusning af Skærver,

Topfældning i Skovene og Topfældning og Beskæring i Gader og Veje, naar Arbejderen befinder sig i en Højde af mindst 5 m over Jorden eller anden fast Bundflade,

Bjergning af Tang,

Læsning og Betjening af Saltvogne.

For følgende Arbejder betales et Tillæg paa 16 Øre pr. Time:

Stemning af Rør,
Optagning, Lægning og Tætning af Kloakrør og
Høfder, Sætning og Optagning af Afstivning
samt Gravning efter Optagning af gamle
Kloakrør i samme Rende,
Sætning og Forandring af Brønde,
Overtjæringsarbejder,
Asfaltarbejder, herunder Emulsionsarbejde,
Sandspredning efter Maskinsprøjtning, med Tjære
eller Emulsion,
Betjening af Luftværktøj.

For følgende Arbejder betales et Tillæg paa
25 Øre pr. Time:

Ophængning af Dampslanger paa Gasbeholdere,
Rensning, Maling og Reparation af Kraner, Gas-
beholdere og Skorstene og tilsvarende Ar-
bejder, naar disse Arbejder udføres i en Højde
af mindst 5 m over Jord eller anden fast
Bundflade,

Vaskning og Pudsning af Vinduer, naar dette
Arbejde udføres fra Stige eller Stillads i
samme Højde som ovenfor nævnt,

Rensning af Rensekasser samt Knusning og Ud-
trilning af Myremalm,

Indvendig Rensning og Maling af Dampkedler,
herunder Roterovnene paa Forbrændingsan-
stalten (indbefattet Afbankning af Slagger
ved Reparation af Gaskanal og Antændingsrist)
samt Økonomiser og Ekspansionsbeholdere.
Naar Rensningen foretages med mekanisk
Værktøj, forhøjes Tillægget dog til 50 Øre
pr. Time.

Udtagning og Rensning af Trykfiltre samt Maling
og Paafyldning af disse.

For Rensning af Hovedkloaker med Nedgangs-
brønde, Sandfang og Skyllebassiner, Rensning

af Afløb fra W. C., Urinal- og Køkkenledninger i Kommunens Hospitaler, Skoler og øvrige Ejendomme, naar det sker i Nedgangsbrønde eller gennem Rensestykker, betales 2 Kr. pr. Time til alle dermed beskæftigede Arbejdere med sædvanligt Tillæg for Overarbejde. For Rensning af øvrige Kloakledninger betales almindelig Timeløn, ligesom for Rensning af Brønde med Slamrum.

Ved Rensning af Brønd eller Skakt ved Aavandsanlæg betales 2 Kr. pr. Time til den Mand, der passer Sugekurven. For Oprensning af Slam i Bassinet samt for Rensning af Aa og Aavandskanal betales et Tillæg paa 20 Øre pr. Time til den normale Timeløn.

For Flytning af Lig og Ligræster, som ikke har ligget Reduktionstiden ud — herunder ogsaa Gravning i gamle Grave, hvor saadanne Rester findes — betales 15 Kr. til Deling mellem de dermed beskæftigede Arbejdere.

For Gravkastning i ekstraordinær Dybde betales ekstra:

Kr. 1,50 for en Voksengrav,

Kr. 0,50 for en Barnegrav.

For Tilsyn med Vanding paa Helligdage betales til Brolægningsvæsenets Distriktsformænd 10 Kr. for hver Helligdag, Tilsynet finder Sted.

Forlanges en Arbejder til at benytte egen Cykle betales herfor 20 Øre pr. Dag.

Til Motortromleførere og Traktorførere betales et Dagtillæg af Kr. 1,75, naar der køres i mindst 4 Timer.

Til Damptromleførere betales 1½ Overtime pr. Dag (Kr. 1,42 plus 100 %) for Opfyring, saaledes at Tromlerne er køreklar ved normal Ar-

bejdstids Begyndelse, og for Tilsyn med Tromlerne i Spisepausen.

Naar Arbejdsmænd fungerer som Maalerkontrollører, faar de Uniformsgodtgørelse 5 Øre pr. Time og som Forskelløn 8 Øre pr. Time. Under saadanne Arbejdsmænds Sygdom udbetales dog kun Forskelslønnen og kun for saa vidt de paagældende herunder opbærer Løn.

Til Arbejdsmænd, der arbejder ved Reparationsarbejder paa Elektricitetsværkets Kedeltop samt ved Ovn-, Kammer- og Kanalarbejder i Retorthuset og Forbrændingsanstalten, betales, saafremt Temperaturen paa Arbejdsstedet er 40° Celsius eller derover, et Tillæg paa 18 Øre pr. Time. Samme Tillæg ydes ved Arbejde i Fjernvarmebrønde i Drift.

Overarbejde, som udføres af Hjælpere i Elektricitetsværkets og Gasværkets Maskinværksteder samt af Hjælpere og Vagtmandskab i Forbrændingsanstalten, skal varskos senest Dagen før Overarbejdet finder Sted. I modsat Fald betales, saafremt Overarbejdet varer 2 Timer eller derover, et Tillæg, der udgør Timelønnen plus 50 %. Samme Tillæg ydes Kranførere ved Havnen for Overarbejde, som varer 2 Timer eller derover, og som ikke er varskoet inden Kl. 12 Middag samme Dag, som Overarbejdet finder Sted. Skal Kranføreren køre Kran i Middagspausen, saaledes at denne forskydes, betales der for saadan Tjeneste Timeløn plus 30 %.

Til Arbejdsmænd ved Belysningsvæsenet betales, naar de efter at være kommet hjem tilkaldes til Overarbejde ved Reparation af elektriske Kabler eller Luftledninger, foruden den fastsatte Overarbejdsbetaling et Tilkaldelsestillæg, der udgør en Timeløn plus 50 %.

Fungerer en Mand som timelønnet Formand eller Kontrol, betales der ham 1 Kr. ekstra pr. Dag, naar der beskæftiges mindst 4 Mand, ellers 50 Øre pr. Dag; dog maa han deltage i Arbejdet i den Udstrækning, den tilsynsførende Ingeniør eller Driftsleder finder det formaalstjenligt. For Kontrol ved Lægning af Gasstik- og Lygteledninger er Tillægget dog 10 Øre pr. Time. Den der udtages til Formand eller Kontrol, maa fortrinsvis udtages blandt de Folk, der i flere Aar har arbejdet for Kommunen. Til Brolægningsvæsenets timelønnede Formænd (ikke Kontrol) betales dog i Anledning af Ekstraarbejde med Lønningslister m. in. følgende Tillæg:

Naar der beskæftiges fra 1- 3 M. 1 Kr. pr. Dag,

—	-	—	-	4-12	-	2	-	—
—	-	—	over	12	-	3	-	—

For Montering af elektriske Hoved- og Stikledninger betales 1 Kr. ekstra pr. Dag. Fungerer den paagældende som Formand eller Kontrol samtidig med Udførelsen af Montering oppebæres dog kun det største af de for nævnte Arbejder gældende Tillæg.

§ 4.

Den normale Arbejdstid, som er 8 Timer daglig saa vidt muligt i samlet Arbejdstid, falder mellem Kl. 7 og Kl. 17. Indenfor dette Tidsrum kan Arbejdstiden omlægges, saafremt det paagældende Arbejde for den enkelte Arbejder varer mindst 6 Dage.

Retorthusarbejdere beskæftiges i kontinuerlig Drift à 8 Timers Vagt.

§ 5.

Vedrørende Overarbejde gælder Bestemmelserne i Lov af 7. Maj 1937 om Forbud mod Overarbejde.

§ 6.

Arbejdsmænd ved Belysningsvæsenet og andre kommunale Institutioner, hvor der beskæftiges mindst 5 Arbejdere, vælger af deres Midte en Mand, der som deres Repræsentant eller Tillidsmand forebringer deres Klager eller Henstillinger overfor Ledelsen, saafremt den enkelte Arbejder ikke selv kan ordne sine Forhold.

§ 7.

Eventuelt Akkordarbejde udføres efter Forhandling mellem Ledelsen og den enkelte Arbejder eller Arbejdsmændenes Tillidsmand. Opnaas ikke Enighed om Akkord, udføres Arbejdet paa Timeløn. Ved alt Akkordarbejde er Time-lønnen garanteret. Sættes en timelønnet Arbejdsmand til at arbejde sammen med Akkordarbejdere, deltager han i Akkorden.

§ 8.

Arbejdsmænd skal fortrinsvis afløses af Arbejdsmænd.

§ 9.

Ved alt Rørledningsarbejde skal der være en faglært Arbejder til Stede. Ved faglært Arbejder forstaas ikke alene Smede- og Maskinarbejdere, men tillige Arbejdsmænd, som i flere Aar har været beskæftiget ved Rørledningsarbejde.

§ 10.

Bestemmelser angaaende Udlevering af Beklædningsgenstande m. m. til visse Arbejdere er fastsat i et Tillæg til nærværende Overenskomst.

§ 11.

Skovarbejdere, der ydes Bolig, betaler herfor efter den Værdi, Skovudvalget ansætter denne Ydelse til.

§ 12.

Paa alle større Arbejdspladser, hvor der beskæftiges en større Arbejdsstyrke, maa der, naar Arbejdet strækker sig over en længere Periode, forefindes en Spisestue med Trægulv, som i Tiden fra 1. Oktober til 1. April maa holdes opvarmet i Spisetiden.

§ 13.

Vedrørende Ferie gælder Overenskomst af 27. Juni 1939 mellem Lønudvalget og forskellige Organisationer om Ferie med Løn.

§ 14.

Stk. 1. Enhver Kommunes Arbejdere er pligtig at være Medlem af en statsanerkendt Sygekasse og at sikre sig en Pengehjælp af mindst 2 Kr. pr. Dag. Ingen Arbejder maa i flere Sygekasser sikre sig en saa stor Pengehjælp, at denne i Forbindelse med det Beløb, der udbetales af Kommunen, overstiger Ugelønnen.

Stk. 2. Til en timelønnet Arbejder betales i Sygdomstilfælde, naar der fremlægges Lægeattest eller Sygekassebog med Lægepaategning, fuld Timeløn for indtil 78 Sygedage (Hverdage) indenfor et Regnskabsaar, saafremt vedkommende i det foregaaende Regnskabsaar har haft mindst 215 Arbejdsdage, idet eventuelle Feriedage ikke medregnes; den Pengehjælp, Sygekassen yder, fradrages i Lønnen.

Stk. 3. Til timelønnede Arbejdere, som har Ret til Løn under Sygdom i Henhold til foranstaaende Stk. 2, betales under Sygdom som Følge af Tilskadekomst i Tjenesten fuld Time-løn i de første 13 Uger med Fradrag af den Pengehjælp, Sygekassen eller Ulykkesforsikringen yder.

Stk. 4. Til timelønnede Arbejdere, der yder Bidrag til Pensionsfonden, betales under Sygdom, der varer udover 78 Hverdage indenfor et Regnskabsaar eller udover 13 Uger, saafremt Sygdommen skyldes Tilskadekomst i Tjenesten, $\frac{2}{3}$ Løn med Fradrag af den Pengehjælp, der eventuelt ydes af Sygekasse eller Ulykkesforsikrings-selskab, hvilken Løn ydes, indtil der træffes Bestemmelse om, hvorvidt vedkommende skal afskediges.

Stk. 5. Til alle andre timelønnede Arbejdere end de i Stk. 3 og 4 nævnte betales under Sygdom som Følge af Tilskedekomst i Tjenesten 5 Kr. pr. Dag i de første 13 Uger, hvilke Dagpenge betales for saavel Hverdage som Søn- og Helligdage.

Stk. 6. Der betales ikke Løn eller Dagpenge for Sygdomsperioder paa 3 Hverdage eller derunder.

Stk. 7. Efter Udløbet af de i Stk. 3 og 5 nævnte 13 Uger erholder tilskadekomne Understøttelse efter Ulykkesforsikringslovens Regler.

§ 15.

Paa Valgdage til Byraad og Rigsdag gives der de Arbejdere, der har Valgret, 2 Timers Frihed med fuld Løn under fornødent Hensyn til den daglige Drift.

Ønsker Arbejderne fri den 1. Maj fra Middag, gives denne Frihed uden Løn i saa stor Udstrækning som muligt.

Frihed efter foranstaaende Bestemmelser bør ordnes ved Forhandling mellem Ledelsen og Tillidsmanden.

§ 16.

Ved Kommunen kan kun beskæftiges organi-

serede Arbejdsmænd, som tilhører »Dansk Arbejdsmandsforbund«.

Ved Antagelse og Afskedigelse af Folk antages henholdsvis afskediges disse efter Anciennitet, saafremt særlige Forhold ikke gør sig gældende. Arbejdsmænd, der er tildelt Pensionsret skal dog holdes og tages i Arbejde fremfor andre Arbejdsmænd.

§ 17.

Naar Arbejdspladsen ligger i en Afstand af over 5 Kilometer i lige Linie fra Domkirken, betales i Mødepenge 75 Øre pr. Dag. Ved Arbejde ved Vandværkets Forsyningsanlæg forhøjes Mødepengene dog med 10 Øre for hver Kilometer udover 5. Mødepenge betales dog ikke til Skovarbejdere, som bor i Kommunens Huse for Skovarbejdere.

§ 18.

Arbejdsmænd, der er gifte, vil fortrinsvis blive taget i Arbejde.

§ 19.

Anmodes en Mand om at møde paa Arbejde og intet Arbejde faar, betales der ham 2 Timers Løn; mindste Betaling for en Mand, der er i Arbejde, er 4 Timers Løn, alt dog for saa vidt Naturforholdene og Følgerne heraf ikke er Skyld i, at der ikke kan arbejdes.

§ 20.

Stk. 1. Timelønnede Arbejdere, der beskæftiges som faste Værksted-, Plads- eller Retorthusarbejdere, kan efter mindst 3 Aars uafbrudt og tilfredsstillende Tjeneste ved Kommunen (Havnen) saafremt de er under 40 Aar og præsterer tilfredsstillende Helbredsattest, erhverve Ret til Pension efter Reglerne i Pensions-Regulativet

Stk. 2. Saadanne Arbejdere lønnes fortsat med de i nærværende Overenskomst fastsatte Uge- og Timelønninger, men henføres i pensionsmæssig Henseende til Tjenestemandes-Regulativets Lønklasser, jfr. Pensions-Regulativets § 21, Stk. 1. Retorthusarbejdere, som har erhvervet eller opfylder Betingelserne i Stk. 1 for Erhvervelse af Ret til Pension, henføres, naar — respektive saafremt — de har arbejdet uafbrudt mindst 1 Aar som Retorthusarbejdere, til Tjenestemandes-Regulativets 7. Lønklasse, jfr. Pensions-Regulativets § 21, Stk. 1.

Stk. 3. Tvivlsspørgsmaal vedrørende denne Paragraf afgøres af Byraadet.

§ 21.

Eventuelle opstaaende Uoverensstemmelser angaaende denne Overenskomsts Forstaaelse henvises til Afgørelse efter de af Hovedorganisationerne senest vedtagne Regler for Behandling af faglig Strid.

§ 22.

Nærværende Overenskomst træder for saa vidt angaar de i § 1 nævnte Time-, Dag- og Ugelønninger i Kraft fra den 1. April 1939 at regne. De af Timelønningernes Ændringer følgende Forhøjelser af Tillæg for forskudt Arbejdstid til Retorthusarbejdere og Arbejdsmænd i Forbrændingsanstalten skal ligeledes have Virkning fra 1. April 1939, medens Overenskomsten iøvrigt gælder fra den 15. November 1939 at regne. Overenskomsten er gældende, indtil den med 3 Maaneders Varsel opsiges af een af Parterne til Ophør en 1. April, tidligst dog til Ophør 1. April 1941.

Fra 15. November 1939 at regne ophæves

alle tidligere indgaaede Overenskomster og Aftaler vedrørende Kommunens og Havnens Arbejdsmænd.

Overenskomsten er indgaaet med Forbehold af Aarhus Byraads Godkendelse.

Fra Lønudvalget forelaa følgende Indstilling:

»I Anledning af, at den i 1936 med de kommunale Arbejdsmænds Fagforening indgaaede Overenskomst af Fagforeningen var blevet opsagt til Ophør fra 1. April d. A., har Lønudvalget med Bistand af den af Købstadforeningen ansatte Lønekspert, Ekspeditionssekretær i Finansministeriet Ulrik Andersen, forhandlet med Fagforeningen om Oprettelse af ny Overenskomst. Forhandlingen er resulteret i vedlagte Overenskomst, som Lønudvalget herved indstiller til Byraadets Vedtagelse, idet man til Orientering med Hensyn til de skete Ændringer skal fremføre:

Som Følge af, at de i den gamle Overenskomst indeholdte Reguleringsbestemmelser ikke fuldtud har givet Kompensation for de sidste Aars Prisstigninger, er der sket en gradvis Nedsættelse af Lønniveauet for Kommunens Arbejdsmænd sammenlignet med tilsvarende Lønninger i de frie Erhverv. I den nye Overenskomst er man derfor indgaaet paa, for de lavest lønnedes Vedkommende, at optage de hidtil skete Timelønsforhøjelser i selve Timelønnen samt forhøje denne ekstra med 4 Øre. For de bedre lønnede Specialarbejderes Vedkommende er Forhøjelserne kun delvis optaget i Timelønnen. Samtlige Grundlønninger figurerer saaledes i Overenskomsten med højere Satser, men det er

herved af Organisationens Repræsentanter under Forhandlingerne anerkendt som en Selvfølge, at en nedadgaaende Regulering af Grundlønningerne vil kunne foretages, saafremt Prisbevægelsen maatte medføre, at Timelønningerne i de frie Erhverv nedsættes. Endvidere er den mellem Hovedorganisationerne fornylig aftalte Pristalsregulering indsat i Stedet for den hidtil anvendte, saaledes at der til samtlige Lønninger ydes et Dyr-tidstillæg svarende til det for Entreprenørernes Arbejdere gældende, for Tiden 5. Øre pr Time, hvilket Tillæg fremtidig reguleres hver 3. Maaned.

I Overenskomstens Bestemmelser om Sær-ydelser er foretaget Forhøjelse af nogle enkelte Tillæg, ligesom Rækken af Arbejder, for hvilke Tillæg ydes, er udvidet lidt.

Den normale Arbejdstid, der hidtil har kunnet omlægges ingenfor Tidsrummet Kl. 6 til Kl. 18, skal fremtidig ligge mellem Kl. 7 og Kl. 17, hvilket ikke vil medføre Æn-dring i den i Almindelighed fulgte Praksis.

De øvrige foretagne Ændringer og Til-føjelser er dels formelle og dels saadanne, som er vedtaget i Overenskomstperioden.

Endelig skal med Hensyn til Regler for Udlevering af Beklædningsgenstande m. m. bemærkes, at disse i Modsætning til tidligere er holdt udenfor den egentlige Overenskomst og optaget i et Tillæg til denne, men indtil videre i den hidtidige Ordlyd, idet man ønsker at foretage nærmere Overvejelser med Hen-syn til den fremtidige Form for saadanne Regler. Der er dog givet Fagforeningen Til-sagn om inden Udgangen af næste Maaned

at optage ny Forhandling angaaende de af Fagforeningen stillede Forslag til Ændringer i de gældende Regler.

Med Hensyn til Overenskomstens Økonomiske Konsekvenser skal man oplyse, at de foretagne Timelønsforhøjelser vil medføre en Merudgift for Kommunen paa ca. 40000 Kr. aarlig. Forhøjelserne af Overarbejdstillæg og andre Tillægsydelser vil i indeværende Regnskabsaar give en Merudgift paa ca. 4000 Kr og for det kommende Regnskabsaar ca. 7000 Kr. Endelig vil Merudgiften til det nye Dyr-tidstillæg ved det nugældende Pristal 190, for indeværende Regnskabsaar blive paa ca. 23000 Kr. og for det kommende Regnskabsaar ca. 62000 Kr. Ialt vil Merudgiften for indeværende Regnskabsaar saaledes blive paa ca. 67000 Kr. og for det kommende Regnskabsaar ca. 109000 Kr.

Endelig undlader man ikke at henlede Opmærksomheden paa, at der som Følge af Forhøjelsen af Arbejdsmændenes Timelønninger i Henhold til Overenskomst vil være at foretage Forhøjelse af Lønningerne for Kommunens Rengøringskvinder, hvilket for indeværende Regnskabsaar vil medføre en Merudgift paa ca. 8000 Kr. og for det kommende Regnskabsaar ca. 12000 Kr.«

Stecher Christensen forelagde Forslaget og gennemgik de vigtigste Ændringer fra den tidligere Overenskomst. Forbundet havde ønsket, at Tillægene skulde have tilbagevirkende Kraft fra 1 April; men det vilde blive meget vanskeligt at beregne, og man var saa enedes om, at Tillægene skal udbetales fra 15. November,

medens Timelønnen forhøjes fra 1. April 1939.
Taleren anbefalede at godkende Overenskomsten.
Indstillingen vedtoges.

2. (J. Nr. 62²—1939). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse angaaende **Erhvervelse af et Areal af Aaby Vestergaard.**

Følgende Indstilling forelaa:

»Idet man vedlægger en Erklæring af 30. f. M. fra Stadsingeniøren, skal man, da det tilbudte Areal af Aaby Vestergaard, stort 10575 m², giver en heldig Afrunding af de i Forvejen købte Arealer af Aaby Vestergaard, indstille, at Arealet erhverves paa de i Skrivelsen nævnte Vilkaar, saaledes, at der betales en Købesum derfor paa 6000 Kr. samt 986 Kr. for allerede nedlagte Gas- og Vandledninger i Arealet, at afvikle paa den i Skrivelsen foreslaaede Maade, mens Kommunen er fritaget for at nedlægge yderligere Gas- og Vandledninger i Arealet, før Kommunen finder det ønskeligt, og saaledes at Arealet overdrages til Kommunen uden andre Bekræftelser end den nævnte Overenskomst med Aaby Kommune om Fortovsanlæg.«

B o r g m e s t e r e n forelagde indstillingen.

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 534 -- 1939). Indenrigsministeriets Samtykke til **Optagelse af et Laan** paa 2288000 Kr. til Dækning af Omkostninger ved forskellige Arbejder.

Fra Indenrigsministeriet forelaa følgende Skrivelse:

»I Skrivelse af 30. f. M., jfr. Skrivelse af 21. d. M. (J. Nr. 534—1939) har Byraadet anholdt om Indenrigsministeriets Samtykke til, at Aarhus Købstadkommune hos Den kommunale Laanefond optager et Laan paa 2288000 Kr. til Dækning af Omkostningerne ved følgende Arbejder.

I.

Nyanlæg m. v. ved Aarhus Vandværk:

1. Bygning af Højdebeholdere ..	495000 Kr.
2. Nye Pumpeanlæg i Byen	105000 »
3. Transformatorstationer og elektriske Anlæg	156000 »
4. Modernisering af Vandindvindingen i Stautrup	100000 »
5. Udgift til Filteranlæg i Stautrup udover det i Indenrigsministeriets Skrivelse af 17. November 1937 omhandlede Beløb 300000 Kr.	150000 »
6. Udvidelse af Aavandsanlægget i Aarhus	50000 »
ca. 1056000 Kr.	

II.

Vejarbejder m. v., hvortil Kommunen modtager Tilskud fra Socialministeriet i Henhold til Lov Nr. 108 af 1. Maj 1937 om Beskæftigelse af arbejdsløse. De anførte Udgifter er Kommunens Nettoudgifter efter Fradrag af anslaaet Statstilskud.

1. Overdækning af Aarhus Aa ..	562000 Kr,
2. Udvidelse og Ombygning af Langelandsgade	272000 »
3. Udvidelse og Omlægning af Hads Herreds Vej.....	217000 »
4. Udvidelse af Nordre Ringgade	33000 »
5. Anlæg af Skovvangsvej	67000 »
6. Forbindelsesvej m. v. Ørne- reden-Moesgaard	81000 »
(og ikke som af Byraadet tidligere anført 86000 Kr.)	

1232000 Kr.

I denne Anledning meddeler Indenrigsministeriet herved efter stedfunden Brevveksling med Socialministeriet det ansøgte Samtykke paa Vilkaar, at Laanet afdrages i Løbet af højst 20 Aar med mindst $\frac{1}{20}$ aarligt. Det er dog en Forudsætning for Ministeriets Samtykke, at saafremt der ved Arbejderne under Posterne I 4 og I 6 bliver Tale om Forøgelse af Byens hidtil hjemlede Vandindvindingsret, maa denne godkendes i Henhold til Lov Nr. 54 af 31. Marts 1926 om Vandforsyningsanlæg.

Ministeriet tillader derhos, at Byraadet i den Obligation, der udstedes for Laanet, og hvoraf en Genpart bedes indsendt hertil, forpligter sig til om fornødent at foretage ekstraordinær Skatteudskrivning til Opfyldelse af Kommunens Forpligtelser ifølge Obligationen.

Opmærksomheden henledes paa, at Ændringer i Anvendelsen af Laanets Provenu kræver Samtykke fra Indenrigsministeriet.

Nærværende Skrivelse vedrører alene Forholdet til Indenrigsministeriet, medens Spørgsmaalet om, hvorvidt Laanet kan bevilges, afhænger af Laanefondens Bestyrelses Belutning, herunder af, hvorvidt, og i hvilket Omfang der kan gives Kommunen Andel i Laanefondens Midler under Hensyntagen til en rimelig Fordeling af disse mellem de laansøgende Kommuner.

Det tilføjes, at man samtidig hermed har meddelt Kongeriget Danmarks Hypotekbank, at de paagældende Arbejders Udførelse skønnes at være af offentlig Interesse, jfr. § 1 i Lov Nr. 294 af 29. Oktober 1937«.

B o r g m e s t e r e n gjorde Rede for Sagen. Laanefonden havde 17 Mill. Kr. til Raadighed,

men da der var mange om dette Beløb, var det ikke givet, at Aarhus Kommune kunde faa hele det ønskede Beløb, men muligvis lidt under 2 Mill. Kr. Det var altsaa ikke afgjort endnu, men foreløbig havde man Indenrigsministeriets Tilladelse til Laanet. Det var til 5 % Rente og pari Kurs samt en Dekort paa $\frac{1}{4}$ %. Taleren vilde paa Udvalgets Vegne anbefale Forslaget.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 31³—1939). Kontrakt om Levering af **Fjernvarme** til Fødselsanstalten (fra Kommune-hospitalet).

Godkendtes.

- 5 (J. Nr. 31⁴—1939 Kontrakt om Levering af **Fjernvarme** til det ny Raadhus.

Godkendtes.

6. (J. Nr. 621—1939). Indstilling fra Lønudvalget angaaende Vedtagelse af Regler for Udbetaling af Løn til kommunale Funktionærer, der er indkaldt til **militær Beredskabsstyrke**.

Følgende Indstilling forelaa:

Regler for

Aflønning af Tjenestemænd samt de i Kommunens Tjeneste iøvrigt ansatte Personer, der er indkaldt til Militærtjeneste under den for Tiden tilvejebragte Beredskabsstyrke.

For Indkaldte til ekstraordinær Militærtjeneste, der ikke kan antages at blive af kortere Varidhed, gælder følgende Lønningsregler:

I. Tjenestemænd:

A. Tjenestemænd, der er indkaldt som Befalingsmænd af Reserven, oppebærer Halv-

delen af Lønningen, indbefattet alle almindelige og særlige Tillæg.

B. Tjenestemænd, der er underkastet almindelig Værnepligt (herunder værnepligtige Befalingsmænd og ligestillede) oppebærer i Indkaldelsesmaaneden og de første 3 Maaneder derefter fuld Løn.

Efter nævnte Tidsrum ydes følgende Lønninger:

1. Tjenestemænd, der er Familieforsørgere, jfr. herved Tjenestemand's-Regulativets § 29, oppebærer fortsat fuld Lønning, dog med Fradrag af militær Aflønning. Ved sidstnævnte Beregning bortses fra Værdien af fri Forplejning, Hjemsendelses- og Orlovspenge m. v.

For saa vidt de paagældende ikke har fri Kostforplejning eller en Godtgørelse herfor, fradrages dog kun Halvdelen af den militære Aflønning.

2. Tjenestemænd, der ikke er Familieforsørgere, oppebærer Halvdelen af Lønningen uden Fradrag.

II. Tjenestemand'saspiranter og andre maanedslønnede:

A. Aspiranter m. v., der har gjort Tjeneste i mere end 1 Aar, behandles i Overensstemmelse med de foran angivne Regler for Tjenestemænd.

B. Aspiranter m. v., hvis Tjenestetid ikke overstiger 1 Aar, men dog mindst 3 Maaneder, oppebærer fuld Lønning i Indkaldelsesmaaneden og de første 3 Maaneder derefter. Herefter udbetales kun Halvdelen af Løn-

ningen, og kun for saa vidt de paagældende er Familieforsørgere.

C. Aspiranter m. v., der ikke har haft mindst 3 Maaneders Tjeneste, oppebærer Lønning i en Maaned udover Indkaldelsesmaaneden.

III. Arbejdere m. v.:

Overenskomstmæssigt lønnede Arbejdere, der i mindst 2 Aar uafbrudt har haft fuld Beskæftigelse ved Kommunen, gaar ind under Reglerne for det Vederlag, der ydes Tjenestemænd for Tiden efter Indkaldelsesmaaneden og de følgende 3 Maaneder.

Nærværende Regler finder ikke Anvendelse paa Værnepligtige, der aftjener deres almindelige Værnepligt, uanset om Indkaldelsen paa Grund af de nuværende Forhold finder Sted paa et ekstraordinært Tidspunkt.

Saafermt de omhandlede Værnepligtige imidlertid beholdes inde til Militærtjeneste ud over den Tid, til hvilken de under ordinære Forhold skulde have været hjemsendte, oppebæres Lønning i Overensstemmelse med de Regler, som foran er givet for Indkaldelser ud over 3 Maaneder.

Nærværende Regler finder ikke Anvendelse paa Læger, der omfattes af den mellem visse Sygehusbestyrelser og Foreningen af yngre Læger indgaaede Overenskomst.

Fra Lønudvalget forelaa følgende Indstilling:

»I Tilslutning til det Byraadet af Lønudvalget den 4. f. M. tilstillede Forslag angaaende Udbetaling af Lønninger pr. 1. Oktober d. A. til kommunalt ansat Personale, der er indkaldt

il e s raordinær i lær jenes e, vi e For-
slag vedtoges i Byraadets Møde den 5. f. M.
meddeles herved, at der nu for Statens Per-
sonales Vedkommende er fastsat Regler for
Aflønning under Indkaldelse, der ikke kan an-
tages at blive af kortere Varighed. — Paa
Grundlag af de af Staten i saa Henseende
fastsatte Bestemmelser har man udarbejdet ved-
lagte Regler, som herved indstilles til Byraadets
Vedtagelse, idet oplyses, at disse for Tiden
vil komme til at omfatte ialt 9 Personer.«

Stecher Christensen anbefalede For-
slaget, som gik ud paa at følge Statens Regler.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 727—1939). Indstilling fra Vandværks-
udvalget om **fast Ansættelse** af Ingeniør T.
Høgsbro.

Udvalget foreslaar, at T. Høgsbro ansættes
i 3 Lønklasse og med Lønanciennitet fra $\frac{1}{11}$. 1936.

Tiltraadt af Lønudvalget.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 251—1939). Indstilling fra Socialudvalget
om Ansættelse af en **Sundhedsplejerske**.

Udvalget foreslaar at ansætte Sundhedsplej-
erske Karen Marie Nielsen som Afløser for Inga
Kjølner, der har faaet bevilget 1 Aars Orlov
uden Løn.

Tiltraadt af Lønudvalget.

Indstillingen vedtoges, idet Sagen tilstilles
Socialministeriet.

9. (J. Nr. 687—1939). Andragende fra Overdyrlæge
ved Slagtehuset N. S. Nielsen om Afsked med
Pension fra 31. December d. A.

Bevilgedes. Pensionen fastsattes til 4875 Kr.

10. (J. Nr. 697—1939). Andragende fra Sygeplejerske

Frk. Gerda C. Pedersen om **Afsked** paa Grund af Sygdom.

Bevilgedes. Pensionen fastsattes til 1353,33 Kr.

11. (J. Nr. 666—1939). Ansøgning fra R. Sørensen Refsgaard om **Studielaan**.

Skoleudvalget kan ikke anbefale Andragendet. Kunde ikke bevilges.

12. (J. Nr. 15²¹—1939). Andragende fra Murersvend O. Holmen Nielsen om dansk **Indsfødsret**.

Anbefaledes.

13. (J. Nr. 12¹³—1939). Indstilling fra Socialudvalget om Bevilling af **personligt Tillæg** til Rente-nydere i Henhold til Folkeforsikringslovens § 40, Stk. 5.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 12¹⁴—1939). Indstilling fra Socialudvalget om Bevilling af **Huslejetilskud** til Aldersrente-nydere.

Indstillingen vedtoges.

15. (J. Nr. 32¹²—1939). Indstilling fra Socialudvalget om, at Max A. D. L. Jensen anbringes paa **Arbejdsanstalt** i 3 Maaneder.

Indstillingen vedtoges.

16. (J. Nr. 104—1939). Indstilling om Fremrykning af Tidspunktet for Udbetaling af Laan til det **ny Raadhus**.

Fra Borgmesteren forelaa følgende Skrivelse:

»I Anledning af, at Arbejdet med Opførelsen af det nye Raadhus i Aarhus er skredet noget hurtigere frem, og Byggeomkostningerne i det hele taget er faldet med en betydelig større Andel i Regnskabsaaret 1939—40 end oprindelig antaget, maa det anses ønskeligt, om Tidspunktet for Udbetalingen af det i sin Tid besluttede Laan for 1940: 1. April 1940, fremrykkes, idet Udbetalingerne paa Byggeriet i

den sidste Del af indeværende Finansaar ellers vil overstige de til Opførelsen hidtil laante Beløb i saa høj Grad, at Kommunekassen vil blive udsat for en urimelig Belastning.

Jeg har derfor fra A/S Dansk Folkeforsikringsanstalt og Det forenede danske Livsforsikringsselskab Hafnia indhentet vedlagte Tilbud om, under hvilke Betingelser de allerede i indeværende Efteraar maatte være villige at yde Aarhus Kommune Laan hver paa Kr. 500000. Af de vedlagte Tilbud af 24. f. M. fremgaar, at de nævnte to Selskaber begge er villige til at udbetale Aarhus Kommune Kr. 500000 paa Betingelser, der svarer til en effektiv Rente paa 5.65 %. Den nominelle Rente er ligesom de foregaaende Aar fastsat til 4 % p. a., Kursen: 84,79, Afdragstid: 30 Aar (Serielaan). I Lighed med Fremgangsmaaden ved de to foregaaende Raadhuslaan udbetales Kr. 500000 fra hver af Selskaberne, medens Kursdifferencen tillægges det udbetalte Beløb, saaledes at Forskrivningerne kommer til at lyde paa Kr. 589692,19.

Den effektive Rente paa det nu tilbudte Laan andrager som anført 5,65 %. Da den effektive Rente for de to foregaaende henholdsvis i April 1938 og Maj 1939 optagne Laan andrager henholdsvis ca. 5,4 og ca. 5,1 %, synes den noget højere effektive Rente paa det nu optagne Laan ikke at staa i urimeligt Forhold til den stedfundne Stigning i det almindelige Renteniveau.

Det henstilles herefter, at de to fremsatte Tilbud accepteres.«

Tiltraadt af Budgetudvalget.

Borgmesteren erindrede om, at Kommunen havde faaet de 2 Mill. Kr. af det bevilgede Laan, men man vilde inden 1. April 1940 komme op paa en Udgift til Raadhuset paa ca. 2,8 Mill. Kr., og det var derfor ønskeligt at faa Laanet noget tidligere, selv om det denne Gang blev noget dyrere paa Grund af den skete Rente-stigning.

Indstillingen vedtoges.

17. (J. Nr. 103²²—1939). Indstilling angaaende Licitationstilbud paa Smede- og Ovenlysarbejde til det **ny Raadhus.**

Budgetudvalget indstiller at overdrage Arbejdet til P. E. Ringsted for 57093 Kr. + Prisstigning for Arbejdsløn indtil 1. Februar 150 Kr. og med Tillæg af indtil 2500 Kr. for Frafald af Forbehold mod Prisstigning paa Materialer.

Borgmesteren anbefalede Indstillingen.

Indstillingen vedtoges.

18. Chr. Nielsen meddelte, at der havde været Tale om at begynde Skolebespisningen 1. December; men Taleren vilde foreslaa, at man venter dermed til Januar og saa i December Maaned uddeler Mælk til de Børn, som har faaet Tilladelse til Bespisning. Det vilde koste ca. 3000 Kr. i December Maaned.

I. C. Sørensen kunde paa Gruppens Vegne tiltræde dette.

Borgmesteren gik ud fra, at der var Enighed derom, og Udvalget kunde saa forberede Sagen; men der maatte komme et bestemt Forslag fra Socialudvalget til Behandling paa næste Byraadsmøde.

Thomas Christensen spurgte, om man ikke kunde begynde Bespisningen tidligere end ellers.

Borgmesteren fandt det upraktisk, da
Bespisningen saa blev afbrudt af Juleferien; men
der vilde altsaa blive uddelt Mælk til disse Børn.
Tiltraadtes.
